

Maratha Vidya Prasarak Samaj's

A COURSE IN ENVIRONMENTAL AWARENESS

CERTIFICATE

This is to Certify that,

Shri./Smt./Kum. Bhaskar Mukta Sanjay
of S.Y.B.A. / S.Y.B.Com./S.Y.B.Sc. Class has completed Field Work

Satisfactorily during the Academic Year 201 - 201

Project Incharge

Examiner

Principal

आपत्ती

व्याख्या :-

सजीव सृष्टीवर अचानक भोळवलेले संकट किंवा अरिष्ट अपघात किंवा दुःखद घटना (महापूर, भूकंप, ज्वालामुखी स्फोट, आग वादळ वारा, स्फोट, शुद्ध वित्त कोसळणे रोगराई, अवर्षण, जलप्रलय वायू भळती इ.) म्हणजेच आपत्ती होय.

आपत्ती हा पथविणारी विनाशकारी घटना आहे. आपत्तीमुळे मोठ्या प्रमाणात जिवितघनी वित्तघनी होत असते मानवी जीवनाची जीवन पद्धती बदलविणारी आपत्ती नैसर्गिक स्वरूपाची असते किंवा मानवी आपत्तीची नियंत्रण व्यवस्थापण करणे गरजेची असते.

संरक्षण व सामायिक विज्ञानाच्या बदलत स्वरूपानुसार त्यांच्या आपत्तीची व्यवस्थापन आवश्यक असते त्या आपत्ती व्यवस्थापनामध्येच मानवी क्षिति दडलेले असते आपत्ती व्यवस्थापनामध्ये नैसर्गिक आपत्तीपासून निर्माण झालेले नुकसान भरून काढणे तात्काळ शक्य होत नाही व्यवस्थापनामध्ये आपत्ती विषयी सूचना माहिती मिळाली तट जिवितघनी कमी होऊ शकते.

आपत्ती व्यवस्थापनामध्ये आपत्तीचा सामना करण्याची क्षमता प्राप्त होते. कारण त्या क्षमतेत वाढ करणे त्यासाठी प्रतिबंधानात्मक योजने साखणे आपत्तीची निवारण तसेच आपत्ती लीन व्यक्तीची पुनर्वसन पूर्णनिर्माण घटकांचा विचार करून पृथी आराखडा करणे.

उद्दिष्टे :-

- 1) आपत्ती विषयक अभ्यासक्रमाचा प्रमुख हेतू मानवी कल्याण हा आहे.
- 2) आपत्ती विषयक अभ्यासातून अविष्यात होणारी जिवित हानी प्राणहानी, वित्तहानी वास्तुहानी टाळता येते.
- 3) मानवी आपत्तीच्या अभ्यासक्रमातून आपत्ती क्षेत्र जाणून घेणे हे उद्दिष्ट असते.
- 4) नैसर्गिक आपत्ती क्षेत्र लक्षात घेऊन विकास कार्याची योजना राबविणे शक्य होतात.
- 5) आपत्ती अभ्यासामागचे उद्दिष्ट आपत्तीच्या व्यवस्थापनात कार्यास मदत करण्याचे असते.
- 6) आपत्ती अभ्यासक्रमाचा हेतू समस्या प्रधान क्षेत्राची अंशस्वी सामना करण्याचा येतो.
- 7) मानवी विकास कार्याला खिन घालता त्यामध्ये गतिशीलता निर्माण व्हावी हे उद्दिष्ट त्या अभ्यासामागचे असते.
- 8) आपत्तीच्या निरनिशब्दा क्षेत्रांशी संपर्काचे घेऊन संरक्षण विषयक उपाय योजना करता येते.
- 9) आपत्ती अभ्यासक्रमातूनच प्रदूषण टाळता येते.